

NIEUWSBRIEF van de VERENIGING voor MUZIEKTHEORIE

VAN HET BESTUUR

We kijken alweer terug op het tweede congres van de Vereniging voor Muziektheorie, dat op 25 en 26 februari jongstleden aan het Koninklijk Vlaams Conservatorium van Antwerpen is gehouden. Dit congres is door 79 mensen bezocht. Daarvan kwamen er 53 uit Nederland en 24 uit Vlaanderen. De resterende twee gasten waren Clemens Kühn van de Staatliche Musikhochschule 'Carl Maria von Weber' in Dresden en Paul Berliner van Northwestern University in Evanston, die beide voor een lezing waren uitgenodigd.

Dit was een verheugend grote opkomst. En het is ook een levendig congres geworden, omdat het hoofdthema – de praktijk van het onderwijs geven – vrijwel iedereen na aan het hart lag, en de referaten veel reacties oproepen – met name die referaten die een lesmethode demonstreerden. Er was dit keer eigenlijk niet sprake van één programma, maar van twee parallelle programma's: in het ene stond de jazztheorie centraal, in het andere de klassieke muziektheorie. De keuze voor deze opzet – die ook aanleiding was tot de uitnodiging van de twee buitenlandse gastsprekers (Kühn voor de klassieke, Berliner voor de jazztheorie) – was nogal gewaagd, omdat bij het eerste congres het principe van parallelsessies ter discussie was gesteld. Ook nu waren er, die soms graag op twee plaatsen tegelijk aanwezig hadden willen zijn. Door het dubbele programma konden echter veel onderwerpen aan bod komen. Bovendien deed het recht aan de situatie in de meeste conservatoria, waarbij de jazz- en de klassieke muzikafdelingen eigen theoriecurricula hebben.

Dilemma's als deze zijn nauwelijks bevredigend op te lossen. De vraag naar het ideale congresprogramma zal iedere keer opnieuw gesteld moeten worden. De congrescommissie, bestaande uit Theo Goedhart, Frank Agsteribbe en Menno Dekker, verdient echter een groot compliment voor de wijze waarop zij haar eerste congres gerealiseerd heeft. Ook de Werkgroep Onderwijsmethodiek Jazz moet worden

gecomplimenteerd met haar aandeel in de organisatie van het congres, de inhoudelijke invulling van het jazztheorieprogramma.

De werkgroepen Onderzoek, Onderwijsmethodiek Klassiek, Onderwijsmethodiek Jazz hebben op het congres verslag gedaan van hun werkzaamheden in 1999. Alle werkgroepen continueren dit verenigingsjaar hun werkzaamheden. Daarnaast zijn voorstellen gedaan tot de instelling van nieuwe werkgroepen, t.w. voor de voorbereiding van een studiedag over de theorieën van Heinrich Schenker in april/mei 2001 (contactpersoon: Paul Scheepers, Koninklijk Conservatorium Den Haag/Conservatorium van Amsterdam), over de problematiek van het zg. 'voortraject', het muziekonderwijs dat aan het onderwijs op het conservatorium voorafgaat (contactpersoon: Wim Bredenhorst, Koninklijk Conservatorium Den Haag), en over de samenhang tussen muziekgeschiedenis- en het muziektheorieonderwijs op het conservatorium (contactpersoon: Adri Schreuder, Conservatorium van Amsterdam). Voor deze werkgroepen worden nog meer belangstellenden gezocht.

Tijdens het congres zijn enkele lijnen voor de toekomst uitgezet. Op de algemene ledenvergadering is op voorspraak van het bestuur besloten tot instelling van de vernieuwde Mart. J. Lürsenprijs, waarover in de vorige Nieuwsbrief (Nr. 2, december 1999) al een bericht is verschenen. Tot een hiermee in verband staande wijziging van de statuten kon op de vergadering niet worden besloten. Hiervoor was een extra algemene ledenvergadering nodig, die is gehouden op 20 maart jl. in het Rotterdams Conservatorium (zie het bericht verderop in deze Nieuwsbrief). In het komende najaar zal door het bestuur een commissie worden samengesteld die de eerste ronde gaat uitschrijven.

Zowel met het dagelijks bestuur van de Koninklijke Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis als met de Werkgemeenschap

Docenten Muziekgeschiedenis – die beide op het congres vertegenwoordigd waren – zijn oriënterende besprekingen gestart over een mogelijke samenwerking. Daarbij wordt gedacht aan het periodiek organiseren van gezamenlijke congressen. Voorbeelden voor een dergelijke samenwerking tussen vakverenigingen voor muziekwetenschap en muziektheorie zijn te vinden in Verenigde Staten en Engeland. Zo houden in de Verenigde Staten de American Musicological Society en de Society for Music Theory om de 2 jaar gezamenlijk hun jaarlijkse congres. Een dergelijke frequentie zou voor de situatie in Nederland en Vlaanderen wellicht te hoog zijn.

Wat ons de komende tijd verder zal bezighouden is de organisatie van het volgende februari-congres in het Koninklijk Conservatorium van Den Haag, en de voorbereiding van een ‘brede maatschappelijke discussie’ over het beroepsprofiel van de muziektheoreticus in samenwerking met Het Walter Maashuis. De besprekingen met de directie van Het Walter Maashuis willen wij direct na de zomer hervatten. Verder zult u in de loop van het komende najaar kennis kunnen maken met de nieuwe ‘huisstijl’ van de Vereniging.

In de periode rond het congres in Antwerpen is het ledental van de Vereniging voor Muziektheorie – mede als gevolg van een ledenwerfactie op 1 februari in Gent en Brussel – inmiddels gegroeid tot 131 (121 individuele leden en 10 instituten). In Nederland telt de vereniging 92 leden (86 individuele leden en 6 instituten: de conservatoria van Alkmaar, Amsterdam, Groningen, Den Haag, Maastricht, Rotterdam en Utrecht), in België 35 leden (32 individuen en 3 instituten: de conservatoria van Brussel en Gent, en het Orpheus Instituut). Ten slotte heeft de vereniging 3 individuele leden in Duitsland en 1 in Israël.

Namens het bestuur
Michiel Schuijjer

TERUGBLIK

Internationale Conferentie in Ruse, Bulgarije: ‘Globalisation of Culture. Music and Multimedia’. 23 t/m 25 maart 2000¹.
door Patrick van Deurzen

Van 23 tot en met 25 maart vond in Ruse, Bulgarije, de tweede internationale conferentie ‘Globalisation of Culture. Music and Multimedia’ plaats. (Ruse is een middelgrote grensstad met Roemenië gelegen aan de Donau zo’n 300 km noordoostelijk van Sofia.) De conferentie was een onderdeel van het op één na grootste muziekfestival van Bulgarije, ‘The March Music Days’ (40e editie) dat van 17 tot en met 31 maart duurde. ‘The March Music Days’ is een gerenommeerd muziekfestival met naast de conferentie vele concerten, masterclasses en workshops. In het verleden hebben bijvoorbeeld Shostakovich, Yuri Bashmet en de Moskow Soloists het festival aangedaan.

Ik werd voor deze conferentie uitgenodigd door Maria Kostakeva, bedenker en uitvoerder van deze conferentie. Ik heb Kostakeva ontmoet op de ‘Fourth European Music Analysis Conference’ afgelopen oktober 1999 in Rotterdam, waar zij een van de deelnemers was (zij gaf tijdens de Ligetisessie een lezing over "Das rhizomlabirynthische Verfahren Ligetis auf dem Beispiel seines Violinkonzerts").

Het thema ‘Globalisation of Music and Culture’ werd door 23 sprekers uit acht verschillende landen (Bulgarije, Rusland, Servie, Oostenrijk, Zwitserland, Duitsland, Finland en Nederland) uitgediept. De kleine groep conferentiedeelnemers waren zowel toehoorder als ook spreker (voor enkele lezingen kwam soms extra publiek). Dit was wellicht de reden dat er tijdens de conferentie een persoonlijke, ontspannen en open sfeer was met veel wederzijdse interesse. Het vooraf bepaalde tijdschema werd dan ook vanaf het eerste moment zeer losjes geïnterpreteerd en de discussie kon na een lezing zonder bezwaar uitlopen. Voor het volgen van de lezingen en

¹Een uitgebreider verslag van deze conferentie zal verschijnen in het komende nummer van het Tijdschrift voor Muziektheorie. Deelname aan deze conferentie werd financieel mede mogelijk gemaakt door Gaudeamus en Donemus.

discussies kon men (door uitstekend werk van simultaan vertaalsters) kiezen uit drie talen: Bulgaars, Duits en Engels.

De uitnodiging die voorafgaand aan de conferentie aan de verschillende sprekers verstuurd werd bevatte een aantal thema's die zeer breed geïnterpreteerd konden worden: 'Dimensionen der Globalisierung', 'Das Globale und das Lokale in der Kultur', 'Tradition und Traditionen in der globalisierten Kultur', 'Moderne- und Postmoderne Globalisierung' en 'Grenzzonen zwischen der Kunst und der neuen Technologien'. Dit maakte dat de uiteindelijke lezingen zeer verschillende thema's als onderwerp hadden; bijvoorbeeld sprekers die commerciële en andere die niet-commerciële muziek als uitgangspunt namen, of het behandelen van specifieke muzikale vraagstukken tegenover het behandelen van historische- en/of sociologische problemen. Ondanks het brede scala aan onderwerpen ontstonden er tussen de verschillende bijdragen ook niet van te voren afgesproken dwarsverbindingen. Eén daarvan was de dialectiek tussen de invloed van het vervagen van culturele grenzen (globalisation) op de ontwikkeling van de jongste muziek, en het waarborgen van de identiteit van de componist. Dit thema kwam het duidelijkst aan bod in de lezing 'National identity and contemporary music' van de Servische musicologe Melita Milin (Instituut voor musicologie, Belgrado) en 'Globalisation and musical exotism: aspects of cultural identity in the information era' van de Bulgaarse musicologe Claire Levy (Universiteit van Sofia). Maar ook in 'Hirtenflöte, Dudelsäcke, Handschellen, Elektronik' van de in Duitsland wonende Bulgaarse componist/muziektheoreticus Bojidar Spassov (Musikhochschule te Essen) en mijn eigen lezing 'Aspects of style in *Strolln*' by Peter-Jan Wagemans', speelde dit thema een rol. Ik heb *Strolln*' (eerste deel uit de zevendelige pianocyclus 'Het Landschap') gekozen omdat het een aantal verschillende stijlen (jazz, gregoriaans en Messiaen) en compositorische technieken (verwijderde tonaliteit en -modaliteit, en a-tonaliteit) bij elkaar brengt. In die zin probeerde ik aan te sluiten bij het thema globalisatie en postmodernisme. Tijdens het analyseren van *Strolln*' was mijn doel om antwoord te vinden op de vraag: hoe kunnen de

verschillende stijlen die Wagemans gebruikt tot een eenheid in deze compositie leiden? Een andere vraag die zich vanzelf opdrong betreft de specifieke wijze waarop Wagemans met (stijl)citaten omgaat. Om dit duidelijk te maken plaatste ik *Strolln*' naast een ander historisch voorbeeld uit de muziekliteratuur die gebruik maakt van (stijl)citaten, namelijk 'The Fourth of July' (1913-1919) van Chales Ives. Een ander thema dat in verschillende lezingen terug kwam was de invloed van de nieuwe media op de ontwikkelingen van nieuwe kunst. Met nieuwe media werd dan vooral het internet bedoeld, een medium dat -volgens een aantal sprekers- nieuwe dimensies zal toevoegen aan de begrippen kunst en auteurschap. Voorbeelden hiervan zijn Liubomir Kavaldjiev (Universiteit van Sofia) lezing 'The third wave in music, four cognitive models of contemporary progress', en 'Updated dialogue between music and technologies: experiment or energy for the future' van Emila Kolarova (Universiteit van Sofia). Naast bijdragen van musicologen, muziektheoretici en componisten, waren er ook een klein aantal bijdragen uit andere disciplines, zoals van de literatuurwetenschapper Barbara Lonnqvist (Universiteit van Turku, Finland) over 'Literary translation and intercultural communication' en de filosoof Hristo Todorov (Universiteit van Sofia) over 'Die Zukunft der Traditionen'. Deze bijdragen plaatste het thema van de conferentie in een breder kader, wat soms interessante parallellen opleverde. Terugkijkend op de conferentie kan ik zeggen dat het voor mij een interessante ervaring was, niet in de laatste plaats omdat het mijn eerste lezing op een buitenlandse conferentie was. Het commentaar dat ik op mijn lezing kreeg blijkt waardevol en ook dat wat ik tijdens andere lezingen heb gehoord was inspirerend. Een persoonlijk punt van kritiek vond ik dat het merendeel van de lezingen op historische, sociale of fenomenologische kwesties waren gefocust. Ik miste vaak de muziek zelf, de noten die zich naar mijn mening juist onttrekken aan historische of sociaal-culturele trends (tenminste goede noten). Verder vond alles plaats in een plezierige atmosfeer, waar de soms prachtige concerten zeker aan bijdroegen. Zeer goed was het optreden van de in Nederland wonende slagwerkster Tatiana

Koleva en klarinettiste Barre Bouman met werk van Klaas de Vries, Edward Top, Robin de Raaff, Karlheinz Stockhausen en John Cage. Verrassend waren ook de twee electro-acoustische 'Night of the unexpected'-concerten waar onder andere 'Wedges' van de Nederlandse componist Rene Uijlenhoet te horen was. Interessant was te zien dat zowel de traditionele concerten alsook de hierboven beschreven modernere- goed bezocht werden (de zalen zaten steeds afgeladen vol), zowel door jong als oud, en enthousiast ontvangen. Eén van de Bulgaarse conferentie-deelnemers schreef dit toe aan het feit dat er gedurende het jaar zo weinig te doen is dat als er dan iets te doen, iedereen er ook bij wil zijn. Dit geeft aan dat bij een bezoek aan een Oost-Europees land men niet om de schrijnende armoede en apathie - die men bij veel Bulgaren na zoveel jaar communisme tegenkomt - heen kan (ik had dit ook eerder ervaren toen ik in St-Petersburg, Rusland was²). In dit licht bezien is het festival en de conferentie een enorme prestatie.

Journée des Jeunes Analystes

Op 1 April 2000 ging de "Journée des Jeunes Analystes" van de Belgische Vereniging voor Muziekanalyse door in het Brusselse Conservatorium. Deze bijeenkomst wordt jaarlijks georganiseerd, en heeft als doel jonge afgestudeerde musici en musicologen de kans te geven hun onderzoek voor te stellen. Dit jaar kwamen vier sprekers aan bod: Marianne Fripiat (Conservatorium van Parijs) besprak de opera *Osud* van Janacek. Catherine Miller (Université catholique de Louvain, Louvain-la-Neuve) had het over *Le Bestiaire ou Cortège d'Orphée* van Francis Poulenc. Van de bijdrage over Adriaan Willaert van Katelijne Schiltz (KULeuven) leest u hieronder een kort verslag, en Jean Jadin (Conservatorium van Bergen) tenslotte analyseerde *Tebellim* van Steve Reich.

Anne-Emanuelle Ceulemans

Adriaan Willaerts *Musica Nova* (Venetië, 1558-1559): muziektheoretische en sociologische perspectieven voor de analyse van het motet *Beati pauperes spiritu*

Als uitgangspunt fungeert een korte uiteenzetting omtrent de sociale context die de ontstaansgeschiedenis van Adriaan Willaerts *Musica Nova* kenmerkt. De extreem besloten en elitaire sfeer waarmee deze bundel zich, gedurende ongeveer twintig jaar vóór de officiële publicatie ervan, in de handen van mecenasen, uitvoerders, componisten en theoretici omringd weet, wordt als doorslaggevend beschouwd voor de stilistische vormgeving van deze collectie motetten en madrigalen voor vier tot zeven stemmen. Deze stelling wordt verduidelijkt via een analyse van het vijfstemmige motet *Beati pauperes spiritu*. De tekst, die gebaseerd is op Christus' prediking van de Acht Zaligheden (Math., 5, 3-12) en die gekarakteriseerd wordt door een stereotiepe versstructuur, vormt het referentiepunt voor de constructie van Willaerts motet. Een bestudering van de opbouw van dit werk, zowel op macro-niveau (organische evolutie vanuit de drie-noten-cel op het kernwoord *beati*) als op micro-niveau (behandeling van tekstherhalings op grotere afstand via de verweving van melodische hernemingen in een totaal nieuwe contrapuntische context) reveleert een uiterst verregaande coherentie, die auditief weliswaar moeilijk waarneembaar is, maar niettemin duidelijk aanwezig is. Willaerts aandacht voor de compositie als totaalconcept, die in feite geëxtrapoleerd kan worden naar de gehele *Musica Nova*, zet zich eenduidig af tegen het compositieprocédé in zijn overige motetbundels. De uiterst subtiële compositietechnische middelen waarmee Willaert dit verwezenlijkt, worden ten slotte ook geïnterpreteerd als een bewuste strategie ten opzichte van het geprivilegieerde doelpubliek, dat het stilistische uitzicht van deze bundel wellicht in niet onaanzienlijke mate mede heeft bepaald.

Katelijne Schiltz (Aspirant van het FWO – Vlaanderen)

²Zie "Een Nederlander in Sint-Petersburg", Tijdschrift voor Muziektheorie jrg. 2 (1997), nr. 2; p. 147-158

MEDEDELINGEN VAN DE VvM

Locaties VvM-congressen

Het is het beleid van het bestuur van de VvM om de jaarlijkse congressen te laten rondgaan langs de diverse plaatsen in Nederland en Vlaanderen waar zich instellingen voor muziekvakonderwijs bevinden. Het oprichtingscongres vond plaats in het Conservatorium van Amsterdam, het tweede congres in dat van Antwerpen. Het derde congres zal, zoals al aangekondigd in het *Tijdschrift voor Muziektheorie*, plaatsvinden in het Koninklijk Conservatorium te Den Haag, naar het zich nu laat aanzien op 9 & 10 februari — of op 9 & 10 maart 2001. Het bestuur wil u echter graag informeren over haar beleid achter de keuze van de congreslocaties.

Voor 2001 is de keuze gevallen op Den Haag, waar de voorzitter van de Evenementencommissie van de VvM, Theo Goedhart, werkzaam is als theorie docent en -coördinator. Voor de jaren daarna voert het bestuur het volgende beleid. Gezien de verhouding van het huidige aantal Nederlandse (92) tot het aantal Vlaamse leden (35), en die van het aantal Nederlandse (11) tot het aantal Vlaamse instellingen (5) heeft het bestuur besloten een traject uit te stippelen waarin twee keer per drie jaar in Nederland en één keer per drie jaar in Vlaanderen gecongresseerd wordt.

Wat de Vlaamse locaties betreft is, na Antwerpen in 2000, voor 2003 het conservatorium van Gent de beoogde plek, de school waar onze nieuwe penningmeester Dirk Cornelis, als theorie docent en coördinator

werkzaam is. In 2006 is dan een volgend Vlaams instituut (Brussel, Leuven?) aan de beurt.

Voor de jaren 2002, 2004 en 2005 voert het bestuur op dit moment overleg met contactpersonen aan de conservatoria van Arnhem, Zwolle, Tilburg en Utrecht. In de volgende Nieuwsbrief zal waarschijnlijk het locatietraject voor de komende jaren bekend gemaakt kunnen worden.

Clemens Kemme, secretaris VvM

Statutenwijziging in verband met de Marten Lürsenprijs

Op 20 maart jl. is in het Rotterdams Conservatorium een extra Algemene Ledenvergadering gehouden om het recente voorstel van het bestuur tot uitbreiding van de statuten in verband met de vernieuwde Mart. J. Lürsenprijs in stemming te kunnen brengen. De voorgestelde uitbreiding betrof Artikel 3, lid 2. Dit lid luidt:

De Vereniging tracht dit doel onder meer te bereiken door:

- a. het organiseren van een jaarlijks symposium
- b. het op gepaste wijze informeren van de leden over zaken die muziektheorie betreffen.

Het bestuur stelde voor hier aan toe te voegen:

- c. het periodiek uitreiken van de Mart. J. Lürsenprijs voor een artikel op het gebied van de muziektheorie

Dit voorstel is op de vergadering van 20 maart unaniem aangenomen.

Website

Het dagelijks bestuur van de Vereniging voor Muziektheorie zoekt zeer dringend een persoon die zich tegen onkostenvergoeding wil bezighouden met het beheer van de website van de vereniging. Het gaat om het opmaken, uitbreiden, updaten en onderhouden van webpagina's, uiteraard in nauw overleg met het DB. De infrastructuur voor de website (een account en ruimte op een webserver) is er al; het adres is: <http://www.cva.ahk.nl/vvm/vvm.html> De informatie die nu op dit adres te vinden is, is verouderd.

Wij zoeken iemand die enige ervaring heeft met HTML e.d. Als u dit werk op zich wilt nemen, of iemand kent die u daartoe geschikt en bereid acht, neemt u dan contact op met Michiel Schuijjer, voorzitter (michiel@schuijjer.demon.nl) of

Clemens Kemme, secretaris (ckemme@xs4all.nl of +31/(0)20 - 663 2073).

Bericht namens de werkgroep Onderzoek

Tijdens het volgende jaarlijkse congres van de VvM in Den Haag zal er door de werkgroep Onderzoek een studiesessie georganiseerd worden met de titel: "Tijdsorganisatie en tijdsbeleving in de muziek: theoretische, esthetische en historische aspecten". We nodigen iedereen die mee wil doen uit, een inleiding te houden over dit onderwerp gezien vanuit zijn of haar specifieke terrein.

Sprekers kunnen een musicologische, muziekhistorische, etnomusicologische of muziekethische of -filosofische achtergrond hebben. De nadruk zal vallen op de theoretische benadering, maar die hoeft niet 20ste-eeuws te zijn (al is het onderwerp met name in de afgelopen eeuw steeds belangrijker geworden); ook mensen die zich met middeleeuwse, renaissancistische of latere muziektheorie bezighouden zijn van harte welkom over het onderwerp mee te denken.

e-maildiscussielijst

Indien u bij uw aanmelding als VvM-lid nog geen internetaansluiting en e-mailadres had, maar alsnog in bezit daarvan bent gekomen, dan verzoeken wij u vriendelijk uw e-mailadres onverwijld aan ons te door te geven (per e-mail aan: vvm@cva.ahk.nl). U wordt dan geabonneerd op de e-maildiscussielijst van de VvM en zult spoedig van de lijstmoderator een bericht ontvangen over de gang van zaken betreffende de discussielijst.

BERICHTEN

Musicologische Kring in Amsterdam

Docenten muziekgeschiedenis aan het Conservatorium van Amsterdam (CvA) hebben het initiatief genomen tot de oprichting van *De Musicologische Kring*. Met name binnen hun sectie, maar ook binnen hoofdvaksecties Oude Muziek, Orgel en Blokfluit ontplooiën docenten en studenten onderzoeksmatige activiteiten, zaken die erom vragen zichtbaar gemaakt te worden en te worden uitgebreid naar meer vakgroepen.

Een tweede aanleiding ligt in de recente toenadering van het CvA en de Universiteit van Amsterdam (UvA). De Musicologische Kring streeft derhalve samenwerking na met de studierichting Muziekwetenschap van de UvA. Zo worden van twee instituten de krachten gebundeld op het snijvlak van muzikale praktijk en musicologisch onderzoek. Een traditie van het voormalig Amsterdamsch Conservatorium, destijds de combinatie van onderzoek en uitvoeringspraktijk op het terrein van de oude muziek, wordt hiermee gecontinueerd en verbreed naar een samenwerking met de Universiteit.

Het initiatief kent een wetenschappelijk en een onderwijskundig doel, met de volgende drie accenten:

1. Het bevorderen van de wetenschappelijke en onderwijskundige uitwisseling op het terrein van muziekvakonderwijs, musicologie en etnomusicologie.
2. Het stimuleren van onderzoek en reflectie bij studenten
3. Het ontwikkelen van leermogelijkheden met betrekking tot het schrijven over muziek

Als eerste resultaat van de musicologische samenwerking tussen het CvA en de UvA zal in het komende najaar een studiedag worden georganiseerd. De Musicologische Kring zal ook contacten leggen met leidende instellingen, zoals de universiteit, de Vereniging voor Muziektheorie en de Koninklijke Vereniging voor Nederlandse Muziekgeschiedenis.

Informatie:

Adri Schreuder
Conservatorium van Amsterdam
Telefoon (privé): +31 (0)23-5319301
E-mail: A.Schreuder@cva.ahk.nl

Seminaries van het Orpheus Instituut

Tijdens het academiejaar 2000-2001 zal het Orpheus Instituut, het instituut voor posthogeschoolvorming in de sector muziek in Vlaanderen, drie meerdaagse seminaries

organiseren die voor alle geïnteresseerden (studenten, afgestudeerden, docenten, ...) toegankelijk zullen zijn. Alle sessies zullen doorgaan in het pand van het instituut, gelegen aan de Korte Meer 12 in het centrum van Gent.

Clarence Barlow

Een eerste seminarie wordt door componist Clarence Barlow gegeven onder de titel: *Logica, techniek en esthetiek in muzikale compositie*. Gedurende zes donderdagen zal Barlow het fenomeen 'compositie' vanuit verschillende invalshoeken benaderen en dit aan de hand van eigen werk illustreren.

7 december 2000

11 januari 2001

15 februari 2001

22 maart 2001

26 april 2001

31 mei 2001 telkens van 14u tot 17u

Barthold Kuijken

Daarnaast loopt een seminarie met Barthold Kuijken onder de titel: *Muziek maken en historisch perspectief*. Het wordt geen cursus voor specialisten in de oude muziek, maar een reeks praktijksessies over interpretatie waarbij meer vragen zullen worden gesteld dan antwoorden gegeven. De sessies gaan door op zes woensdagnamiddagen.

10 januari 2001

7 februari 2001

28 maart 2001

18 april 2001

30 mei 2001

13 juni 2001 telkens van 13u30 tot 16u30

Johan Thielemans

Tenslotte zal een derde seminarie het thema *Muziek en Theatraliteit* behandelen, en dit met Johan Thielemans, Paul Koek, Harry Dewit, Guy Joosten en Peter Verhelst. Exacte gegevens zullen later worden bekendgemaakt.

In het najaar zal hierover nog een folder verschijnen, waarin verdere details zullen worden verschaft en door middel waarvan men zich kan aanmelden voor één of meerdere van deze seminaries. Om deze folder te bekomen of voor verdere inlichtingen:

Orpheus Instituut

Korte Meer 12, 9000 Gent, België.

Telefoon en fax: +32/9/238.17.06

e-mail: peter.dejans@advalvas.be

Vierde Zomercursus

Initiatie tot de Elektroakoestische Muziek

28-31 augustus 2000

IPEM-Afdeling Musicologie, Universiteit Gent

Lokaal C.2.25, Rozier 44, GENT

Na het succes van vorig jaar organiseert het Onderzoeksinstituut IPEM van de Afdeling Musicologie van de Universiteit Gent, in samenwerking met de Stichting Lucien Goethals, v.z.w., de Vierde Zomercursus Initiatie tot de Elektroakoestische Muziek.

De cursus richt zich tot musici, niet-musici en componisten, met interesse in de elektroakoestische- en computermuziek. De cursus heeft tot doel om de deelnemers kennis te laten maken met de grondslagen van de analoge en digitale muziekproductie. Daarbij staat de overheveling van wetenschappelijke kennis naar de hedendaagse compositiepraktijk centraal.

De zomercursus wordt dit jaar opgesplitst in vier cursusonderdelen:

Cursusonderdeel I is een inleidend deel dat zich richt tot iedereen die zich wil verdiepen in de historische context en de actuele toepassingen van elektroakoestische muziek. Voor het volgen van dit onderdeel is geen grondige kennis van muziektheorie vereist.

Maandag 28 augustus 2000

10.00u-10.15u: B. Deceunick (Stichting LG):

Verwelkoming.

10.15u-10.30u: Prof. Dr. M. Leman (IPEM-Musicologie, RUG): Algemene inleiding.
10.30u-12.00u: J. Dierickx (IPEM-Musicologie, RUG): Het IPEM-Archief en de betekenis ervan voor het Vlaamse Muziekleven.
14.00u-17.00u: L. Goethals (Stichting LG): Beluistering en bespreking van elektroakoestische composities.

Cursusonderdeel II is toegespitst op muziek en internet-toepassingen en richt zich tot componisten, samplelaars en andere geïnteresseerden in nieuwe technieken en multimedia-toepassingen. Er wordt verwacht dat de deelnemers een basiskennis hebben van muziek en computer.

Dinsdag 29 augustus 2000

10.00u-12.00u: G. C. Van Belle (DLO-RUG): Internet Resources voor de computer-componist.
14.00u-17.00u: G. C. Van Belle (DLO-RUG): Public Domain, Freeware, Open Source: collaboratieve projecten.

Cursusonderdeel III vormt een essentiële basis voor wie zich wenst te kunnen oriënteren in het quasi onbeperkt akoestisch potentieel waar we vandaag mee geconfronteerd worden. Er wordt onder meer ingegaan op het ontstaan en de voortplanting van geluid, aspecten van trillingen (superpositie, resonantie, modulatie), de fysische parameters van de muziek (frequentie, amplitude, fase) en de spectrale samenstelling van een geluidssignaal (Fouriertransformatie). De theorie wordt geïllustreerd aan de hand van praktische toepassingen via Internet en specifieke computerprogramma's.

Woensdag 30 augustus 2000

10.00u-12.30u: M. Lesaffre en K. Tanghe (IPEM-Musicologie, RUG): Grondslagen van de acustica (theorie + demonstraties)
14.00u-17.00u: M. Lesaffre en K. Tanghe (IPEM-Musicologie, RUG): Grondslagen van de sonologie (theorie + demonstraties)

Cursusonderdeel IV is een meer geavanceerd deel voorbehouden aan personen die reeds een basis cursus hebben gevolgd of voldoende kennis hebben van psychoacustica.

Donderdag 31 augustus 2000

10.00u-11.00u: Prof. Dr. M. Leman (IPEM-Musicologie, RUG): Muzikale patroonherkenning in ruimte en tijd.
11.00u-12.00u: Dirk Moelants (IPEM-Musicologie, RUG): Tempo: psychologische en fysiologische grondslagen en toepassingen.
14.00u-15.30u: G. Martens en K. Tanghe (IPEM-Musicologie, RUG): Muzikale real-time applicaties in Windows.
15.30u-17.00u: J. Taelman (ELIS-RUG): Real-time omzetting van akoestische muziek in midi.

Inschrijvingen:

Inschrijven gebeurt uitsluitend op basis van:

1. Een schriftelijke kandidatuurstelling vóór 15 juli 2000 gericht aan Stichting Lucien Goethals, v.z.w., K. Leopold II-laan 177, B-9000 Gent, met de uitdrukkelijke keuze voor het afzonderlijk cursusonderdeel (I, II, III of IV) of voor meerdere cursusonderdelen (twee, drie of alle delen). Gelieve duidelijk te vermelden voor welke cursusonderdelen je wilt inschrijven en een korte omschrijving van je achtergrondkennis toe te voegen. Er kunnen slechts een beperkt aantal kandidaten deelnemen, wie graag in aanmerking wil komen doet best zo spoedig mogelijk zijn / haar aanvraag.
2. Een storting van 1200-BEF voor één cursusonderdeel, of 2000-BEF voor twee onderdelen, of 2800 BEF voor drie onderdelen, of 3500-BEF voor het volledige pakket (te betalen na toelating en vóór de aanvang van de cursus). De kandidaten worden vóór 1 augustus op de hoogte gesteld van hun toelating.

Informatie:

+32/(0)9/264.41.21 of info@ipem.rug.ac.be

COLOFON

Redactie: Frank Agsteribbe

Vereniging voor Muziektheorie

Postbus 78022

1070 LP Amsterdam

tel/fax: (+31) (0)20/663 20 73

e-mail: vvm@cva.ahk.nl

<http://cva.ahk.nl/vvm/vvm.html>

rekening Nederland: Postbank 8110910

rekening België: KBC 443-8668331-32

Wij nemen graag uw bijdragen op voor zover ze betrekking hebben op muziektheorie en geen handelsreclame insluiten. U kan ze bij voorkeur elektronisch versturen naar het adres van de Vereniging, of rechtstreeks naar [<fagsteribbe@online.be>](mailto:fagsteribbe@online.be)